

บทที่ 1

บทนำ

1.ความเป็นมาและสภาพปัญหา

ในปัจจุบันประเทศไทยมีพัฒนาการด้านเศรษฐกิจในอัตราที่สูงไม่ว่าจะเป็นภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรอุตสาหกรรม ซึ่งในการพัฒนาดังกล่าวนำมาซึ่งการแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติเป็นจำนวนมาก และโดยเฉพาะอย่างยิ่งทรัพยากรธรรมชาติปิโตรเลียม ได้แก่ น้ำมันเชื้อเพลิง

น้ำมันเชื้อเพลิงเป็นแหล่งพลังงานที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ และประเทศไทยเองก็มีปริมาณความต้องการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในการประกอบกิจการทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นขบวนการผลิตภาคอุตสาหกรรม หรือเกษตรกรรม การสื่อสารคมนาคม การส่งออกและนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ ฯลฯ มีความจำเป็นต้องใช้พลังงานจากน้ำมันเชื้อเพลิงทั้งสิ้น และจากความต้องการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงเป็นจำนวนมากนี้ ก่อให้เกิดขบวนการธุรกิจนอกกฎหมายเกี่ยวกับการหลีกเลียงภาษีน้ำมันเชื้อเพลิงในหลายรูปแบบ เพื่อลดต้นทุนในการประกอบกิจการหรือนำไปขายให้แก่ผู้ประกอบการที่มีความจำเป็นต้องใช้น้ำมันเชื้อเพลิง โดยการกระทำความผิดดังกล่าวได้เริ่มปรากฏขึ้นเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2523 โดยกลุ่มสหกรณ์ประมงในเขตจังหวัดติดชายทะเลซึ่งได้พยายามเรียกร้องให้รัฐบาลลดราคาน้ำมันหรือคืนภาษีน้ำมันเชื้อเพลิงให้กับผู้ประกอบการประมง ดังเช่นประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ญี่ปุ่น เกาหลี แต่ความพยายามดังกล่าวไม่ประสบผลสำเร็จ ทำให้ผู้ประกอบการประมงจึงต้องรวมตัวกันเพื่อความอยู่รอดในรูปแบบของ สหกรณ์ประมงจังหวัดต่างๆ โดยมีเจ้าของธุรกิจแพปลาเป็นแกนนำ และลงทุนซื้อเรือบรรทุกน้ำมันเชื้อเพลิงขนาดเล็กของตนเองเพื่อไปรับน้ำมันดีเซลจากประเทศสิงคโปร์มาขายให้กับเรือประมงรายย่อยในราคาที่ไม่เสียภาษี ต่อมาธุรกิจนี้เริ่มขยายตัวมากขึ้น จนปัจจุบันกลายเป็นเรือบรรทุกน้ำมันขนาดใหญ่สองถึงห้าล้านลิตร เรือเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นของคนไทยแต่ไปจดทะเบียนสัญชาติเรือต่างประเทศ มาลอยลำอยู่ในทะเลหลวงและลักลอบขนถ่ายน้ำมันให้กับเรือขนาดเล็กซึ่งจะมาตระเวนขายให้กับเรือประมงใกล้ฝั่งอีกทอดหนึ่ง

ต่อมาในปีพ.ศ. 2534 รัฐบาลประกาศใช้นโยบายระบบราคาน้ำมัน "กึ่งลอยตัว"¹ (Semi Float) เพื่อเป็นการสนับสนุนให้มีการแข่งขันเสรีในธุรกิจน้ำมันเชื้อเพลิง ไม่ให้มีการผูกขาดจากกลุ่มผู้ค้าน้ำมันรายใหญ่ นโยบายดังกล่าวกำหนดให้คณะกรรมการปิโตรเลียมซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการนโยบายและพลังงานแห่งชาติ มีอำนาจเข้าไปกำหนดราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงที่ผลิตภายในประเทศและน้ำมันเชื้อเพลิงที่นำเข้า รวมถึงกำหนดค่าขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงเท่าที่จำเป็นเท่านั้น โดยพิจารณายกเลิกการกำหนดราคาขายปลีกในกรุงเทพฯ และพื้นที่อื่นที่มั่นใจว่าจะไม่มีการขายในราคาเกินสมควร แต่หากพบว่ามีการขายในราคาเกินสมควร ก็จะทำให้การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) ซึ่งเป็นบริษัทน้ำมันแห่งชาติเข้ามาแทรกแซงตลาด หรือให้คณะกรรมการส่วนจังหวัดกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด ประกาศควบคุมราคาเป็นจุดๆ ไป หลังจากได้ประกาศใช้นโยบายน้ำมันกึ่งลอยตัวนี้ ผู้ค้าและผู้ใช้น้ำมันเชื้อเพลิง ได้ปรับตัวกับราคาน้ำมันได้ดี ประกอบกับสภาพเศรษฐกิจโลกเริ่มฟื้นตัวดีขึ้น ทำให้ราคาน้ำมันค่อนข้างทรงตัว การแข่งขันด้านการตลาดของผู้ค้าน้ำมันภายในประเทศเป็นไปด้วยดีก่อให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน ซึ่งรัฐบาลมีความมั่นใจว่า สภาพตลาดน้ำมันภายในประเทศมีความพร้อมที่จะดูแลตนเองได้โดยรัฐไม่ต้องเข้าไปแทรกแซง จึงได้ประกาศใช้ระบบราคาน้ำมันเชื้อเพลิง "ลอยตัวเต็ม"² โดยยกเลิกการควบคุมราคาขายส่งน้ำมันเชื้อเพลิงสำเร็จรูปทั้งที่กลั่นได้เองในประเทศและนำเข้าจากต่างประเทศ นโยบายนี้ส่งผลดีให้ผู้ค้าน้ำมันรายใหม่โดยเฉพาะบริษัทต่างชาติเข้ามาร่วมทำธุรกิจกับบริษัทภายในประเทศภายใต้เครื่องหมายการค้าใหม่ๆ มีการแข่งขันกันอย่างเสรี

จากนโยบายที่สนับสนุนการแข่งขันทางการค้าอย่างเสรีนี้ มีส่วนเสริมสร้างทางอ้อมให้มีธุรกิจน้ำมันนอกระบบเข้ามาเอาเปรียบทางการค้ากับผู้ค้าที่สุจริต เนื่องจากมีการแข่งขันกันมาก บริษัทน้ำมันรายใหม่ที่ยังไม่เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคต้องแข่งขันกับกลุ่มบริษัทน้ำมันรายใหญ่ที่มีอยู่เดิม จึงหันไปหาวิธีการลดต้นทุนโดยการหาน้ำมันที่ถูกกว่า หรือน้ำมันนอกระบบ เข้ามา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ สำนักนายกรัฐมนตรี , "คำสั่งนายกรัฐมนตรี 9/2534 เรื่อง กำหนดมาตรการเพื่อแก้ไขและป้องกันภาวะการณ์ขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง," 12 พฤษภาคม 2534 โดยแก้ไขปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการกำกับการปรับราคาน้ำมันเชื้อเพลิงให้เหมาะสมกับสถานการณ์

² สำนักนายกรัฐมนตรี , "คำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ 11/2534 เรื่อง กำหนดมาตรการเพื่อแก้ไขและป้องกันภาวะการณ์ขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง," 13 กันยายน 2534 โดยแก้ไขปรับปรุงมาตรการทางด้านราคาน้ำมันเชื้อเพลิงให้เหมาะสมกับราคาน้ำมันลอยตัวเต็มที่ได้ โดยรัฐบาลสามารถกลับมากำหนดราคาได้กรณีจำเป็น

แทรกแซงในตลาด ในระยะเริ่มแรกนั้น การลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงหนักเลี้ยงภาชีสุลกการได้ดำเนินการโดยกลุ่มผู้ประกอบการเรือประมง ในรูปแบบของการนำน้ำมันเชื้อเพลิงติดมากับถังน้ำมันเชื้อเพลิงของเรือประมง เข้ามาแทรกแซงในระบบ ซึ่งจะใช้เส้นทางการลำเลียงทางทะเลเป็นหลัก เพราะสะดวกในการดำเนินการและสามารถขนถ่ายได้เป็นจำนวนมากและพื้นที่ทางทะเลตลอดแนวชายฝั่งด้านอ่าวไทย ทะเลอันดามัน มีระยะทางยาวกว่า 2,700 กิโลเมตร ซึ่งต่อมาเมื่อได้ผลประโยชน์มากขึ้น เรือประมงที่ทำการขนถ่ายก็พัฒนาเป็นเรือบรรทุกน้ำมันขนาดใหญ่ตั้งแต่ 70,000 – 500,000 ลิตร เพื่อลักลอบขนส่งไปจำหน่ายยังสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงใกล้ฝั่ง แพลก และอุตสาหกรรมนาุ้งชายฝั่ง ข้อมูลจากการจับกุมเรือบรรทุกน้ำมันเชื้อเพลิงขนาดเล็กที่อำพรางเป็นเรือประมงดัดแปลงซึ่งพิสูจน์ทราบจากการยึดบัญชีซื้อขายน้ำมันเชื้อเพลิงในระหว่างปี 2541 – 2542 ปรากฏว่า จำนวนปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงที่หนักเลี้ยงภาชีทางทะเลได้ไม่น้อยกว่า 720 ล้านลิตรต่อปี ซึ่งหมายถึงรัฐขาดรายได้จากการจัดเก็บภาษีน้ำมันเชื้อเพลิงที่นำเข้ามาทางทะเลไม่น้อยกว่าปีละประมาณ 2,160 ล้านบาท³ ซึ่งเป็นจำนวนเงินมหาศาล

สำหรับข้อมูลการกระทำความผิดทางทะเลของผู้ค้าน้ำมันเถื่อนในปัจจุบัน⁴ พบว่าผู้กระทำความผิดจะเริ่มตั้งแต่ มีเรือบรรทุกน้ำมันขนาดใหญ่จากสิงคโปร์ลอยลำอยู่ในน่านน้ำสากล และมีเรือขนาดใหญ่จากน่านน้ำไทยไปขนถ่ายเข้ามาในเขตต่อเนื่อง โดยเรือดังกล่าวมักจะเป็นเรือสองสัญชาติ คือปักทั้งธงไทยและธงต่างชาติ ซึ่งทำให้เจ้าหน้าที่ไม่กล้าเข้าตรวจค้นเนื่องจากเกรงว่าจะเกิดปัญหาระหว่างประเทศขึ้น หรืออีกนัยหนึ่ง ยังไม่มีกฎหมายไทยฉบับใดให้อำนาจเจ้าหน้าที่ในการจับกุมบริเวณเขตต่อเนื่องทำให้การบังคับใช้กฎหมายในเขตดังกล่าวยังคงมีปัญหา หลังจากขนถ่ายแล้วจะมีเรือเล็กไปรับขนถ่ายต่อมายังฝั่งเพื่อมาเก็บตามคลังน้ำมันเถื่อนที่อยู่บนฝั่งบริเวณไม่ไกลจากจุดขนส่งเท่าใดนัก และกฎหมายเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้บังคับกับคลังน้ำมันที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายนั้น ยังมีบทลงโทษสถานเบาและการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ยังไม่ทั่วถึง ทำให้การกระทำความผิดดังกล่าว ยังคงมีต่อไป

ต่อมา การลักลอบค้าน้ำมันเชื้อเพลิงโดยการหนักเลี้ยงภาชีได้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบออกไป จากเดิมที่ส่วนใหญ่เป็นการลักลอบนำเข้าทางทะเล เปลี่ยนเป็นการนำสารไฮโดรเจนท์ ซึ่งไม่

³ สุรพล ทวนทอง , รองผู้บังคับการตำรวจน้ำ หัวหน้าชุดปฏิบัติการทางทะเล ศูนย์ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิง (ศปนม.)

⁴ สัมภาษณ์ วรรรพล ใหญ่สว่าง. อธิบดีอัยการฝ่ายคดีพิเศษ วันที่ 2 มีนาคม 2548

ต้องเสียภาษี (ยกเว้นภาษี ตามพระราชบัญญัติพิทักษ์อัตราภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527) เพราะเป็น สารละลายที่ใช้ในภาคอุตสาหกรรมหลายประเภท มาปลอมปนในน้ำมันเชื้อเพลิง การขูดหินภาษี น้ำมันส่งออก โดยมีได้ส่งออกไปจริง เนื่องจากปัจจุบันกำลังการผลิตน้ำมันภายในประเทศมี มากกว่าความต้องการใช้ ทำให้มีการนำเข้าน้ำมันดิบ ซึ่งสารละลายไฮโดรเจนที่ใช้ในการปลอมปน น้ำมันนี้ มีคุณสมบัติคล้ายกับน้ำมันเชื้อเพลิงมาก อีกทั้งการลักลอบนำออกมาจากโรงงานผลิตก็ จะทำได้ง่ายหากมีการร่วมมือกันระหว่างเจ้าของโรงงานและผู้กระทำผิด และสถานที่ปลอมปนก็ เป็นสถานที่ที่ตรวจพบได้ยาก เช่นอาจทำการปลอมปนกันในรถบรรทุกน้ำมันในเวลากลางคืน เป็นต้น การสุ่มตรวจของเจ้าพนักงานควบคุมคุณภาพน้ำมันก็อาจไม่ทั่วถึง เนื่องจากน้ำมันที่ปลอมปน นี้มักจะถูกนำมาจำหน่ายในสถานีบริการที่อยู่ไกลจากตัวเมือง หรือต่างจังหวัด ทำให้ยากแก่การ เดินทางไปตรวจพบ แม้กระทั่งหากตรวจพบจริง ก็ไม่สามารถเอาผิดได้ตลอดทั้งสายของขบวนการ เพราะในแต่ละขั้นตอนอาจแยกกันทำ เช่น ลักลอบนำสารละลายไฮโดรเจนออกจากโรงงานชั้นหนึ่ง นำมาปลอมปนในสถานที่ที่เตรียมไว้อีกชั้นหนึ่ง นำไปจำหน่ายต่อให้กับผู้ซื้อรายใหญ่หรือรายย่อย อีกชั้นหนึ่ง เช่นนี้หากมีการจับกุมก็อาจจับกุมได้เฉพาะขั้นตอนเท่านั้น ยากที่จะสาวไปถึงขั้นตอน อื่นๆ ดังนั้นความผิดดังกล่าว เมื่อกระทำเป็นขบวนการ การกระทำผิดแต่ละครั้งย่อมต้องอาศัย เงินทุนเป็นจำนวนมาก และทำการปลอมปนเป็นจำนวนมากเช่นกัน ผลประโยชน์ที่จะได้ย่อมต้องมี มหาศาล แสดงให้เห็นว่าผู้กระทำผิดต้องเป็นผู้ที่มีเงินทุน หรือมีอิทธิพลสูง

การกระทำผิดความผิดเกี่ยวกับการปลอมปนน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อผลกำไรมหาศาลที่ได้มา โดยผิดกฎหมายนี้ นอกจากจะส่งผลกระทบต่อรายได้ของรัฐแล้ว ยังกระทบต่อตลาดการค้า น้ำมัน เชื้อเพลิงที่ถูกเอาเปรียบ อีกทั้งผู้กระทำผิดความผิดให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์จำนวนมหาศาลนี้ มิใช่ เพียงนักธุรกิจธรรมดา แต่เป็นกลุ่มนายทุนผู้มีอิทธิพล กลุ่มนักการเมืองระดับสูงและมีลักษณะเป็น เครือข่าย⁵ อย่างไรก็ดี ในปัจจุบัน รัฐได้จัดมาตรการในการปราบปรามการปลอมปนน้ำมันเชื้อเพลิง โดยให้กรมสรรพสามิตและสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ร่วมกันตรวจสอบผู้ซื้อสารไฮโดรเจนที่นำ ไปใช้เป็นวัตถุดิบในทางอุตสาหกรรมจริงหรือไม่ หากพบว่าไม่จริง ก็จะดำเนินตามกฎหมาย ต่อไป และให้กรมธุรกิจพลังงาน กระทรวงพาณิชย์ ร่วมกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติร่วมกัน ตรวจสอบสถานบริการที่มีพฤติการณ์ต้องสงสัยว่าจะปลอมปนน้ำมัน โดยสำนักนโยบายและแผน พลังงาน จะเป็นผู้สรุปผลการดำเนินงานและประเมินผล นอกจากนี้ยังให้หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง

⁵ มงคล กมลบุตร , รองผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง รองผู้อำนวยการศูนย์ป้องกัน และปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิง (ศปนม.) วันที่ 9 พฤษภาคม 2543

จัดให้มีการประชุมร่วมกับผู้ค้าน้ำมัน และผู้ผลิตสารไฮโดรเจนที่รับทราบนโยบายของรัฐ และให้มี ส่วนรับผิดชอบในการดูแลสถานีบริการน้ำมันภายใต้เครื่องหมายการค้าของตน และผู้ซื้อสารไฮโดรเจน

การกระทำความผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิง ปัจจุบันมีกฎหมายควบคุมอยู่หลายฉบับ กล่าวคือ พระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 พระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2542 ประกาศกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการกำหนดมาตรการจัดระเบียบในการนำ น้ำมันเชื้อเพลิงเข้ามาในราชอาณาจักร (ฉบับที่ 127) พ.ศ. 2541 พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527 พระราชบัญญัติพิกต์อัตราภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527 และพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 หากแต่ผู้กระทำความผิดก็ยังอาศัยช่องว่างของกฎหมาย เป็นโอกาสในการกระทำความผิดได้

กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน มีวัตถุประสงค์เพื่อตัดหนทางมิให้ผู้ประกอบอาชญากรรม นำทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดนั้นมากระทำการในรูปแบบต่าง ๆ อันเป็นการฟอกเงิน เพื่อนำทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดนั้นไปใช้ประโยชน์ในการกระทำความผิดต่อไปได้อีก ซึ่งกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินนี้ มี มาตรการพิเศษที่กฎหมายทั่วไปไม่มีคือ

1. มีทั้งมาตรการยึดทรัพย์สินในทางแพ่งและมาตรการลงโทษในทางอาญาควบคู่กันไป โดยมีต้องคำนึงว่าผู้กระทำความผิดจะถูกลงโทษในมูลความผิดทางอาญาหรือไม่ หากปรากฏว่าทรัพย์สินนั้นเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดแล้วก็สามารถยึดทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดนั้นได้
2. สามารถยึดทรัพย์สินย้อนหลังไปถึงการกระทำความผิดที่เกิดขึ้นก่อนกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินใช้บังคับ หากปรากฏว่าทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดยังคงมีอยู่ในวันที่ยึดทรัพย์สิน (สามารถยึดทรัพย์สินย้อนหลังได้)
3. ในกรณีที่ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดใดเป็นทรัพย์สินที่สามารถดำเนินการตามกฎหมายอื่นได้อยู่แล้วแต่ยังไม่มีการดำเนินการกับทรัพย์สินนั้นตามกฎหมายดังกล่าว หรือดำเนินการตามกฎหมายดังกล่าวแล้วแต่ไม่เป็นผล หรือการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ทางราชการมากกว่าก็สามารถดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดนั้นต่อไปตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

จากปัญหาการบังคับใช้กฎหมายกับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งเห็นได้ว่าเป็นการยากยิ่งที่จะดำเนินการกับผู้กระทำความผิดได้ตลอดทั้งเครือข่าย เนื่องจากแม้จะจับกุมผู้กระทำความผิดได้ แต่นายทุนผู้มีอิทธิพลก็มักจะมีหนทางหลุดพ้นจากความผิดได้เสมอเพราะความผิดประเภทนี้มักจะเป็นการร่วมมือกันระหว่างผู้กระทำความผิด จึงยากที่จะหาพยานมาพิสูจน์ และมีหลักฐาน ผู้กระทำความผิดก็อาจใช้อิทธิพลในการบิดเบือนข้อเท็จจริงได้ สุดท้ายแล้ว เมื่อศาลไม่สามารถลงโทษผู้กระทำความผิดได้ ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดนั้นก็มักจะกลับคืนสู่มือของผู้กระทำผิดอยู่นั่นเอง ซึ่งทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเงินดังกล่าวก็จะถูกนำไปหมุนเวียนเป็นต้นทุนในการกระทำความผิดครั้งต่อไปหรืออาจถูกนำไปพัฒนาเครือข่ายการกระทำความผิดให้ขยายวงกว้างออกไปอีก แต่ถ้าได้กำหนดให้ความผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินแล้ว กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินสามารถดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดได้ทั้งหมด และนอกจากนี้หากมีการโอน รับโอน หรือเปลี่ยนแปลงสภาพทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดก็จะมีผลฐานฟอกเงินอันเป็นความผิดทางอาญาด้วย

กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินจึงเป็นมาตรการอันทรงประสิทธิภาพที่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยเฉพาะการยึดทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด เพียงแต่ปรากฏหลักฐานเป็นที่เชื่อได้ว่าทรัพย์สินใดเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด เลขาธิการก็สามารถส่งเรื่องให้พนักงานอัยการพิจารณาเพื่อยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดนั้นตกเป็นของแผ่นดินได้ ไม่จำเป็นต้องรอให้ศาลพิพากษาว่าผู้กระทำความผิดนี้ ได้กระทำความผิดจริงโดยปราศจากข้อสงสัย จึงสามารถยึดทรัพย์สินจากการกระทำความผิดได้ จะเห็นได้ว่ากฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้ใช้หลักการริบทรัพย์สินซึ่งเป็นมาตรการทางแพ่งโดยผลัการะการพิสูจน์ให้แก่จำเลย นอกจากนี้ยังสามารถย้อนหลังไปยึดทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดก่อนที่กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมีผลใช้บังคับได้ ถ้าทรัพย์สินนั้นยังมีอยู่จนถึงวันที่ยึดทรัพย์สิน จากหลักการดังกล่าว แสดงให้เห็นว่ากฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมีความเหมาะสมด้วยประการทั้งปวงที่จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการบังคับเอาทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด โดยเฉพาะการกระทำความผิดที่ก่อให้เกิดรายได้ที่ผิดกฎหมายจำนวนมหาศาลจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิง จึงสมควรอย่างยิ่งที่ความผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิงดังกล่าวจะเป็นความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.

2. สมมุติฐาน

การกระทำความผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิง เป็นความผิดที่นำมาซึ่งการสูญเสียรายได้จากภาษีของรัฐเป็นจำนวนนับร้อยล้านอันส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ และเป็นหนทางในการหาทำไรจำนวนมหาศาลที่ผิดกฎหมายของผู้กระทำความผิดซึ่งเป็นนายทุนผู้มีอิทธิพลและมีลักษณะเป็นขบวนการ การบังคับใช้กฎหมายอาญาต่อตัวผู้กระทำความผิดและทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดนั้น ยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องนำกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมาเป็นเครื่องมือสำคัญเพื่อใช้บังคับกับทั้งตัวผู้กระทำความผิดและทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดดังกล่าว ซึ่งจะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินการกับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิงให้สัมฤทธิ์ผลมากขึ้น

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- (1) เพื่อทราบรูปแบบ วิธีการ และผลกระทบที่ก่อให้เกิดความเสียหายของการกระทำความผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิง
- (2) ศึกษามาตรการการบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบัน และปัญหาจากการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าว
- (3) เพื่อทราบถึงมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย โดยนำมาตรการกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมาใช้
- (4) เพื่อสนับสนุนให้การกระทำความผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิง เป็นความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542

4. ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาวิจัยนี้ ได้ศึกษาถึงความเหมาะสมในการนำความผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นความผิดมูลฐานในกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน รูปแบบการกระทำความผิด ผลกระทบจากการกระทำความผิดที่มีต่อประเทศชาติ และศึกษาการบังคับใช้กฎหมาย ปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย และเหตุผลในการเพิ่มความผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นความผิดมูลฐานในกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

5. วิธีวิจัยที่จะใช้ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้

เป็นการค้นคว้าและวิจัยแบบเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาจาก หนังสือ
บทความ เอกสารเผยแพร่ของหน่วยราชการ ข้อมูลที่จัดเก็บของหน่วยราชการ นำมาวิเคราะห์

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้

- (1) ทำให้ได้ทราบรูปแบบ วิธีการ และผลกระทบที่ก่อให้เกิดความเสียหายของการกระทำ
ความผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิง
- (2) ทำให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับน้ำมัน
เชื้อเพลิงและปัญหาจากการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าว
- (3) ทำให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับการนำมาตรการของกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการฟอกเงินที่จะนำมาเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายกับการกระทำ
ความผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิง
- (4) ทำให้ได้ทราบถึงประโยชน์อันสูงสุด ในกรณีที่มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับน้ำมัน
เชื้อเพลิงเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

ศูนย์วิทยพัชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย